

Alvik 2017-03-24

Kulturdepartementet

103 33 Stockholm

(e-post till ku.remissvar@regeringskansliet i word-format och pdf)

Yttrande över

**SOU 2016:92 Värna demokratin mot våldsbejakande
extremism – Nationell samordning och kommunernas
ansvar**

(diarienummer Ku2017/00232/D)

Sveriges kristna råd vill lämna följande yttrande på förslaget. Innehållsligt bygger det till stora delar på det svar som avlämnats av Svenska kyrkan, en av våra medlemskyrkor.

Sammanfattning

Sveriges kristna råd stöder förslaget att den nationella samordningen för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism från och med 2018 överförs till en myndighet.

Sveriges kristna råd poängterar att uppdraget kräver djup kunskap och kompetens avseende religion och kultur, grupperingar och definitioner.

Sveriges kristna råd vill påminna om de resurser, kunskap och erfarenheter som finns inom hela civilsamhället och vikten av att dessa tas till vara.

Kunskap och kompetens

Sveriges kristna råd konstaterar att uppdraget att värna demokratin mot våldsbejakande extremism är mycket viktigt och i flera avseenden mycket krävande. För ett demokratiskt samhälle är detta centralt och beroende av samverkan mellan myndigheter och hela civilsamhället.

För den nationella samordningen krävs kunskap, erfarenhet och kompetens inom flera områden. Grundläggande är förtroendet med det mångfacetterade religiösa och kulturella landskap som finns i Sverige idag. När individer eller grupper

motiverar sina våldshandlingar med religiös tro eller ideologi innebär inte detta att religionen legitimerar den handlingen. Det är ytterst allvarligt om extremistgrupper sammanblandas med religiösa minoritetsgrupper.

Lika viktig är förmåga att urskilja de särskilda faktorer och kännetecken som kan associeras till fenomenet våldsbejakande extremism. Det handlar till exempel om hur man definierar och beskriver de miljöer som kan vara aktuella. Man måste kunna hålla isär handling från propagerande, samtidigt som man undersöker hur sambandet mellan dessa ser ut, och därmed också få en förståelse för när propagerandet *inte* leder till handling. Viljan eller behovet av att protestera är inte detsamma som våldsutövning.

Sveriges kristna råd menar att demokrati inte lever av egen kraft utan ständigt måste matas med värderingar. Demokrati fordrar respekt för rättvisa och frihet vilket är värden som behöver stödjas och hållas levande genom aktivt arbete i många olika sammanhang. En del värderingar kommer alltid att vara religiösa. Därför behöver religion diskuteras i det offentliga rummet och vara en del av den gemensamma kunskapsbasen i samhället. Ett öppet och respektfullt samtal om såväl religiösa som andra värderingar är en förutsättning för ett demokratiskt och inkluderande samhälle och fredlig samexistens. Civilsamhället är på denna punkt en stor resurs.

Förebygga och/eller brottsbekämpa

Uppdraget att värna demokratin mot våldsbejakande extremism har två sidor, förebyggande och brottsbekämpande. Den brottsbekämpande verksamheten är en grundbult för människors trygghet och samhällets stabilitet. Här finns dock ett viktigt val att göra. På vilket sätt vill Sverige rusta för att motverka våldsbejakande extremism? Sveriges kristna råd menar att den primära ingången måste vara förebyggande. Genom att bygga ett gott samhälle med utgångspunkt i varje människas lika värde, trygghet och social rättvisa kan demokratin värnas och utanförskapet motverkas. I detta arbete är alla civilsamhällets organisationer viktiga resurser.

Sveriges kristna råd tar inte ställning till vilken myndighet regeringen väljer att ge samordningsuppdraget att värna demokratin mot våldsbejakande extremism från 2018. Vi noterar att valet ger en signal till civilsamhällets organisationer och enskilda människor om uppdragets karaktär.

Sveriges kristna råd konstaterar att Myndighetens för samhällsskydd och beredskap (MSB) nyligen publicerade rapport ”Muslimska brödrskapet i Sverige”, som väckt skarp kritik från flera håll, har medfört en tveksamhet kring MSB:s legitimitet och trovärdighet i denna fråga.

Kyrkornas och Sveriges kristna råds roll

Medlemskyrkorna i Sveriges kristna råd möter i sin dagliga verksamhet människor med behov av stöd och hjälp i de mest skiftande situationer. Sedan länge är såväl

ekumeniska samtal som religionsdialog vitala delar av Sveriges kristna råds arbete, lokalt, regionalt och på nationell nivå. Erfarenhet och kunskap om andra trosuppfattningar, gemenskaper och seder utgör förutsättningar för samverkan i gemensamma projekt.

Medlemskyrkorna i Sveriges kristna råd finns representerade i de flesta områden i Sverige. Beroende av den lokala kontexten förekommer olika former av samverkan med kommunala organ, skolor, socialtjänst, andra kristna församlingar, andra religiösa sammanslutningar, andra föreningar och organisationer.

Inom Sveriges kristna råd finns alltså bred kunskap och erfarenhet bland annat från möten med andra religiösa grupper. Det är därför med viss oro Sveriges kristna råd tagit del av den något ytliga beskrivning av religiösa grupperingar som utredningen presenterar.

Myndighet som ansvarar för nationell samordning

Sveriges kristna råd tillstyrker utredarens förslag att Samordnarens uppdrag ska överföras till en myndighet. Det är ett mycket viktigt uppdrag som behöver få en stabil och kompetent organisation.

I utredningen beskrivs också civilsamhällets, trossamfunds och ideella organisationers, betydelse för sammanhanget. Sveriges kristna råd vill betona vikten av att se till helheten och att ta vara på de resurser och kompetenser som erbjuds.

För Sveriges kristna råd

Karin Wiborn
Generalsekreterare

handläggare: Björn Cedersjö, tel 08 -453 68 23 bjorn.cedersjo@skr.org

Sveriges kristna råd (SKR) består av 26 medlemskyrkor och 2 observatörer. Dessa 28 kyrkor representerar tillsammans praktiskt taget alla kristna kyrkor och samfund i Sverige. Med grund i kristen tro är kyrkorna i Sverige, liksom runt om i världen, engagerade i frågor som rör människors liv, värdighet och rättigheter. Kyrkorna i Sverige har stora kontaktytor med människor i olika livssituationer. Frågor om människors villkor aktualiseras i olika sammanhang, inte minst bland de människor som migrerat till Sverige. Flera av kyrkorna i Sveriges kristna råd har stor kontaktyta i det sammanhanget. Kyrkorna i SKR vill samverka med andra samhällsaktörer för ett välkomnande och inkluderande samhälle där människors värdighet och rättigheter värnas.